X-ik évfolyam. 40-ik szám. Köszeg, 1890. oktober 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; minden [illegible] tőkön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Felhivás előfizetésre.

Október hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimű hetilap X. évfolyamának october—deczemberi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésök a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni sziveskedjenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főtörekvésünk leend, a lap tartalmát változatossá és érdekessé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől óvakodni, hogy igy a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 frt.*
Negyedévre . . .	*1 frt.*

Az előfizetési pénzek a „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
kiadó-hivatala.

A bagatell törvény.

A fővárosi sajtó már rég hozta hirét olyan kedves dolognak, mint az, hogy Szilágyi igazságügyminiszter a bagatell törvényt hatályon kivül akarja helyezni. Soha még törvénykezésünknek ilyen rákfenéje nem volt, mint az 1877. XXII. törvényczikk a kisebb peres eljárásról. Szomoru emlékü intézmény marad az örök időkre, rettenetesen jó iskola volt a későbbi törvényhozóknak, hogy milyen törvényeket nem kell alkotni.

Czélja volt e törvény alkotásának a szegény embernek apró igazságát ügyvédek kezéből kivenni, hogy az ilyen gyorsabb és olcsóbb lefolyásuak legyenek; de segiteni akart magukon a feleken is, nehogy igazaik keresése nekik is drága költségbe kerüljön, és nem is akarván a magyar embernek perlekedési kedvét se zavarni, módját akarja adni, hogy azért csak perlekedhessék. No meg aztán azon osztrák zamatu bölcsességből indulván ki, mely a közigazgatási elveket az igazságszolgáltatásba viszi be, s mely parasztnak lehetőleg parasztbirót akar juttatni, mert az inkább ki fogja tudni venni belőle az igazat, illetékes birául ezen perek nagy részének a községi birót, az elöljáróságot tette.

Ha valaki bagatell ügyben felperes volt, az mindig azon panaszkodott, hogy a törvény csak az alperesnek kedvez, mert felperesektől az időt rabolta, a költséget rabolta, sőt ha alperes időközben elköltözött más helyre, az egész tőkét elrabolta. És kiket sujtott leginkább a törvény? Iparosokat és kis kereskedőket. Ha peres uton akarták a követelést behajtani, minthogy ügyvédi költséget alperes ellen meg nem itéltek, kénytelen volt vagy veszni hagyni a követelést, vagy egy fél napot magától elrabolni, s a biróságnál tölteni panasztétel végett, egy fél napot a tárgyaláskor — jó ha kijött vele — s mikor itélete volt, ügethetett ahhoz a községi elöljáróséghoz, mig végrehajtást kaphatott. Ez persze még a kedvezőbb eset volt, mert ha az adós történetesen másutt lakott, kénytelen volt szegény felperes vagy odautazni, vagy ott ügyvédet a maga költségén megbizni, vagy pedig — a leggyakoriabb, s mert a legbiztosabb — oda veszni kellett hagyni az egész követelést.

De nehogy valaki azt gondolja, hogy ez az alperesnek volt az eldoradója. Mert ha X-nek tetszett, hogy téged jámbor magyar, minden héten bepereljen ötször a bagatellbiró előtt, te kényszeritve voltál ötször megjelenni és védekezni hetenként, s nem volt sem erő, sem államhatalom, mely ezen insultus elől megvédett volna, és ha 25-ször megvédted magad s 26-odszor nincs időt elmenni a tárgyalásra, bizony el lettél itélve s behajtották rajtad, ha lehetett. Hátha meg távol földön volt valami haragosod, teszem azt — Kalocsán vagy Esztergomban, kitől — jó embere levén a községbirónak, elfogadták ott a panaszt ellened 6—8 frt erejéig. Neked oda kellett utaznod, a mi mindenképen többe kerülne, inkább kifizettél 5—6—8 frtot olyan embernek is, kinek hirét soha sem hallottad. Ime ezek e törvénynek alperesi kellemei.

És a perfolyamat maga! 20 és 50 frt értéken alul csakugy előfordulnak a bonyodalmas kér-

TÁRCZA.

Könnyü szárnyu galamb...

— A „Kőszeg és Vidéke" eredeti tárczája. —

Könnyü szárnyu galamb
Szeretnék én lenni.
Könnyü szárnyaimon
Messze elrepülni.

Elrepülni messze
Messze más vidékre.
Sürü lombos erdő,
Kellő közepébe.

S ott a sürü lombok,
Hűvös árnyékában.
Megfürödni párom
Éltető csókjában . . .

Polczner Árpád.

A szárnyas mumiák közt.

E czim alatt *Bársony* István az *Egyetértés*-ben közölt tárczaczikket irt, melyből egy érdekes részt, a *Chernel* István, földink, munkásságát tartalmazót szükebb terjedelemben az alábbiakban közlünk:

Széles üvegfedelü szekrények a földön, tele egymás mellé fektetett szárnyas mumiákkal. Kitömött, preparált illusztrácziói a tudománynak s dokumentumai a tudásnak. Ez itt a Chernel gyüjteménye.

Még csak harmadában van a nagy munkának, de hisz van idő a jövő év május 9-éig. Az igaz, hogy egy perczuek sem szabad haszontalanul telni abból az időből. Eddigelé Chernel annyira jutott, hogy beszerzett ritka példányai már ki vannak tömve s egyelőre szép sorjában egymás mellé fektetve, várják a csoportba helyezést.

Ott van a vizek környékének dalos társadalma, mely csirregő, csattogó, csengő muzsikaszót zendit meg a nádasok között. Egyik rendkivül érdekes fajtája a *feketefejü nádi fülemüle*, a lusciniola melanopogon, mely egész magyarországon egyedül Dinnyés választotta otthonáu'. Sehol sincs másutt ez a kis szürkebarna dalos, melynek a feje bubját fekete sipkaként födi az énekles közben félig-meddig bóbitává emelkedő sötét tollazat. Hazája az ősmocsár vidéke, ott, a hol bőven talál nádat, sást és kákát. Ezek közé rakja művészi fészkét; összeköti, egybefonja a nádszálakat, a kákaszárakat; száraz, hajlós erösszálu füvet, sarju sást hord össze gömbölyü fészekké s ugy ing-leng a lápi tavak nádrengetegében a költés egész ideje alatt. A kora tavaszt már itt tölti ez a szépszavu kis lápi muzsikus, mely valóságos virtuóza az énekművészeinek. Chernel márczius 11-én lőtte az egyik példányt, mely gyüjteményében már ki van tömve.

A *csikosfejü nádi poszáta* (acrocefalis aquaticus) néhány példánya is a tudomány vérpadára került. Ez ugyan állandó madárka, de a gyüjtemény kiegészitése végett a többi ritkább példány sorjára jutott. Sokkal érdekesebb nála rokona a *szöcskeszavu poszáta* (locustella fluviatilis) mely egyike a legcsodálatosabb madárkáknak. Egészen hamvarszürke, körülbelül fülemüle nagyságu s rendkivül szereti a buja, magas füvet. Abban bujkál legszivesebben, az az ő misztikus birodalma, melynek alján gyors villanással fut tova, hogy a ki hallja csudálatos szöcskezizegését, nem akad rá soha azon a helyen a hol keresi. A kis kobold a fü zörgésére, hajlására megriad, s pár pillanat alatt, husz-harmincz lépést fut, mikor aztán eszébe jut, hogy a légbe emelkedjék. A ki nem tudja szokását, azt hihetné, hogy ez egy egészen más madár, mint a melyik az imént a légből lába elé hullva zizegte méla, egyhangu dalát. April hava hozza ide hozzánk a közönséges nádi fülemülével együtt (locustella luscinoides), melynek egész külseje egyszersmind erdei virtuoz rokonáé is, csakhogy a mi az éneket illeti, ebben ő messze elmarad a sötét lombok közt lakó fülemülénél. Nagy kitartással fujt csirregése szinte kétségbeejti az idegességre hajló embert. A zaj nemhogy elhallgattatná, de még buzgóbb zsörtölödésre készti; képes rá, hogy a közelében tett lövés után ujra nekidarálja magát, s rázenditse komikus dalát.

Az érdekes gyüjteményben van azután a kisebb szárnyasok közül még a *vöröstorku pipiske* (anthus cervinus) mely szintén csak átvonulóban mutatkozik nálunk, meg a *vöröstorku légykapó*, melynek rendkivül érdekes sajátsága, hogy a szerelem érzése valóságosan megszépiti, kicsinositja. A természetbuvárok általában több olyan madárfajt ösmernek, melyek a párzás legfőbb időszakában egészen megváltoztatják tollazatukat, szebb, fényesebb, szinesebb köntösbe öltöznek, a vér láza annyira elönti minden idegöket, hogy a belső láng még tolluk festőanyagát is szinte megpörköli, élénkebbé teszi; attól azután, mig a mámoros napok el nem telnek, ünnepi diszben látni a szerelmes madarat. Ha pedig vége a mézesheteknek, egyszerre kihalnak a szenvedélyek s velök elenyészik a toll tarkasága is. Ilyen bolond

dések, mint azonfelül. És e sokszor nehéz kérdések eldöntése legtöbbször olyan emberekre van bizva, kiknek fogalmuk sincsen olyan dolgokról, melyek felöl itélnek, nem is sejtik azon jogszabályok lételét, melyeket alkalmazniok kellene. Ilyen állapotok civilizált nemzetek intézményében a gyalázatosnál más jelzőt nem érdemelnek. És azon egyéb hiányai e bájos cikkelynek az illetőség, a bizonyitékok, a jogosvorlatok kérdése. Ha az adós elment máshová lakni, a törvény értelmében behajthatatlanná vált; ha a per folyamán valami bármily badar végzést talált hozni a biró, jogorvoslatod az ellen nem volt.

De hisz annak jogi furcsaságait minden irányban érdemes elemezni; s majd ha torát üljük Isten s a miniszter segedelméből, majd intő például az utókornak fel lesznek jegyezendők. Most csak arra akarjuk figyelmeztetni olvasóinkat, hogy gazdasági tekintetben, különösen iparosokra s kiskereskedőkre, jó eredménye a törvény eltörlésének szinte kiszámithatlan. Végre meg lesz szüntetve azon anomalia, hogy vagy nem hitelezett az iparos, s akkor nem volt megrendelése, vagy hitelezett, s akkor pusztán adósa jóvoltától függött, hogy akar-e fizetni vagy nem.

Sajnos azonban, hogy hire jár annak is, hogy az igazságügyminiszter nem akarja végkép a föld színéről ez intézményt eltörölni, és a 20 frtig terjedő, vagyis a községi biráskodás alá tartozó ügyekben, bár javitva s módositva fenn akarja tartani a biráskodást, megengedvén kinek-kinek, hogy akár itt, akár a járásbiróság előtt inditsa meg ügyét. De ha járásbiróság előtt inditja is meg, költségeket nem követelhet. Evvel természetesen a rákfene nincs kiirtva, csak kissé szükebb térre szoritva. Sokkal helyesebb volna ezen ügyekre, ha csak alternative is — a sommás eljárás minden szabványát alkalmazni s a költség tulhajtását valamikép, más eszközökkel megakadályozni.

F. Sz.

Helyi és vidéki hirek.

— **A király névnapja.** A szokott ünnepségek mellett ülte meg tegnap Kőszeg város lakossága király ő felsége névünnepét. Reggel 6 órakor a helybeli zenekar r i n d ó j a figyelmeztette a lakosságot a nagy napra, melyen zászlódiszt öltöttek középületeink és ünnepi istentiszteletek tartattak te plomainkban. A városi és járási hatóság, a magy. kir. honvéd- és közös hadseregbeli tisztek itt tartózkodó tagjai, valamint az összes tanulóifjuság élükön tanitóikkal ott voltak a templomokban.

— **Hivatal-vizsgálat.** Dr. Ajkas Károly kir. ügyész hétfőn, kedden és szerdán a kir. járásbiróság fogháza és hirósági ügykezelés megvizsgálása végett Kőszegen időzött.

— **Búcsujárás.** A kőszegiek mint minden évben az idén is el voltak Kis-Martonban búcsut járni. Négy napi távollét után kedden este érkeztek vissza, de, mert jó öreg este volt már és idejében nem jelentkeztek a plébánián, a templomba való szokásos ünnepiesb bevonulás ez uttal elmaradt.

— **Faiskola felülvizsgálása.** Mult hétfőn a gazd. egylet kiküldöttei volta Kőszegen a faiskolát felülvizsgálni. Három évenként szokott jutalmakat osztogatni a gazdasági egylet s most is letelt egy három éves cziklus. A bizottság tagjai voltak: Gotthárd Sándor, dr. Ajkas Károly, Rőszler Károly, Soós Antal plébános, Győry Lajos mérnök, Mayer József és Németh Ferencz tanitó. A tapasztalt eredmény teljesen kielégitette a bizottságot.

— **Harczszerü czéllövészet.** Mielőtt az Ostfi-Aszszonyfa és Kis-Czell vidékén tartott gyakorlatokról viszszatért tartalékos honvédeink a várost végleg elhagyták, befejezésül egy harczszerü czéllövészetben vettek részt. F. hó 2-án reggel fél 7 óra tájban egy hadi létszámu század Szendy Lajos százados parancsnoksága alatt kivonult, s másfélóra multa A.-László és Klastrom község határában elterülő mezőkön foglalt állást. Feltevés volt, hogy az ellenséges csapat Klastromtól Kethely felé elhuzódó hegy tövében a réten tartózkodik. Szendy százados parancsára először egy szakasz nyomult előre és a jelzett ellenségtől körülbelül 1000 lépésnyire rajvonalba ment át és lőtt. Majd az egész század hasonló állást foglalván el, 5—600 lépésnyire egyre tüzelve megközelité az ellenséget. Mikor már a távolság alig volt 200 lépés, gyors tüzet adott a század, majd „rajta" „rajta" kiáltásokkal rohamot intézett a jelzett ellenséges csapat ellen. Alig 20 percznyi idő tartam alatt 2726 lövés dördült el, s a felállitott papir alakok csoporzatán a Manlicher fegyverek nagy rongálást vittek végbe, mert körülbelül 450 találat volt feljegyezhető. A támadás végeztével Loskay Gábor százados, mint zászlóalj-parancsnok, ki a támadást a többi tényleges tisztekkel végig nézte, Szendy Lajos parancsnokot, és a szakaszparancsnokkép működött tartalékos tiszteket maga elé hivatta, s a támadás sikeres kivitele felett elismerését fejezte ki, s egyuttal kijelentette, hogy a tartalékos tisztek távozhatnak, kik is örömtől sugárzó arczczal a reájuk várakozott kocsira üllve behajtattak Kőszegre, hogy elhagyott otthonaikat mihamarább felkeresve polgári foglalatosságukat ujólag megkezdhessék, mert azt tartják: „mindenütt jó, de legjobb otthon."

— **Időjárás szeptember hóban.** A h ő m é r s é k l e t n e k átlage szeptember hóban reggel 7 órakor 11.5°, délután 2 órakor 18.0°, este 9 órakor 13.6° és igy a napi átlag 14.4° Celsius volt. Ha ezen hőmérsékletet összehasonlitjuk azon hőmérséklettel, mely husz évi figyelés után Kőszegnek hőmérséklete szeptember hóban, akkor kitünik, hogy az idén a reggeli órákban 0.2 fokkal melegebb, a déli órákban 1.7 fokkal hidegebb, az esti órákban 1.3 fokkal melegebb s igy átlag 0.2 fokkal hidegebb volt, mint szokott lenni. Összehasonlitva a mult évi szeptemberrel, az ez idei 2.1 fokkal melegebb volt. Legmelegebb volt az idén szeptember 30-án, mikor délután 2 órakor a hévmérő 23.4 Celsius fokot mutatott; leghidegebb volt 20-án a reggeli órákban, mikor a higany a hévmérőben 7.5 fokra szállott alá; taval a legmelegebb nap 25.4°-kal szeptember 2-án, a leghidegebb nap szeptember 17-én volt, mikor a hévmérő 4.4°-ot mutatott. Az idén nem voit d é r, mig taval az első dér már szeptember 17-én volt. A barometer e hónapban 3 4 milliméterrel magasabban állott, mint 20 évi figyelés folytán szeptemberben állani szokott és annak magassága 740.7 millimeter volt. E s ő 9 napon esett, mig átlag az esős napoknak száma 12. Az esőnek mennyisége 52 mfllimétert tett, mig az Kőszegen átlag 72 m. m. szokott lenni. Legnagyobb csapadékmennyiség e g y napon szeptember 1-én volt, mikor 30 mint esett. Egészen tiszta nap, melyben semmiféle felhő nem boritotta az eget, csak három volt, t. i. szeptember 22, 28 és 30-ika; egészen borult csak két nap volt, és pedig szeptember 3-ika és 4-dike.

— **Népszámlálási ügynökök.** A folyó év végén esedékozlendő népszámlálás végrehajtására Kőszegen a következő ügynökök lesznek kiküldve: Bakonyvári Ildefonz benczés-tanár, Gábriel György városi jegyző; dr. Gerhauser József ügyvéd; Hammer Gyula tanitó; Lauringer János iparos, ipartestületi elnök; Marton Károly tanitó; Pados Gábor, tanitó; Wittinger Antal tanitó, lapszerkesztő; Zanathy Bódog benczés-tanár.

— **Ornithologiai munkálatok.** Több izben tettünk már emlitést lapunkban a második ornithologiai kongresszus, mely tudvalevőleg hazánkban ül össze, előmunkálatairól. Tavaszszal kezdették a megfigyeléseket, melyeket a négy tudós: H e r m a n Ottó, M a d a r á s z Gyula dr, C h e r n e l István és S z i k l a Gábor szép eredménynyel végzett. A czél, mit a végzett munkával elérni akartak: Magyarország madárfaunájának összeállitása és tudományos alapon való feldolgozása. Akiknek alkalmuk volt a készülőben levő nagy mű egy részébe bepillantani, nagy sikert jósolnak a jövő évi ornithologiai kongresszusnak. Mondják, hogy Magyarország faunáját különösen a legujabban gyüjtött s inkább csak átvonulásban itt időző fajokkal kibővitve, ugy fogjuk bemutathatni az idegen tudósoknak, hogy nem lesz okunk az ő nagy haladásuk miatt szégyenkeznünk, mert mi sem fogunk a természettudományok emez ágának művelésére sokkal mögöttük állani. A nemzeti muzeumban most, mint az „Egyetértés"-ben olvassuk, a négy matador közül kettő, C h e r n e l meg M a d a r á s z dr. éjt napot egybevetve készülnek a nagy kongresszusra. Készülődésük abból áll, hogy a saját tapasztalataik feljegyzéseit meg a hozzájok kivülről beérkezett nagy adathalmazt rendszeres egésszé gyurják, a tudomány szempontjából értékes formába öntik s az érdekesebb madáregyedeket, melyek szintén vagy a saját zsákmányuk, vagy idegen kézen át jutott hozzájuk, nagy szakértelemmel kitömik, osztályozzák, s igazi művészi érzékkel, mire a természettudós ügyszeretete képesiti őket, el is helyezik. Erről a kedvvel és szakértelemmel párosult munkáról csak annak lehet fogalma, aki, mint e sorok irójának, alkalma volt, Chernelt itthon, kis muzeummá átalakitott szobájában látni. A fiatal tudósra nem csak családja, hanem szülővárosa is büszke lehet, mert már is beteljesedett rajta, amit a lapok évekkel ezelőtt irtak róla, hogy t. i. hirneves ornithologus válik belőle. Mai tárczánkban bővebb közleményt talál az olvasó Chernel mostani működéséről.

— **Orvos az iskolában.** Dr. Kováts István, mint városi orvos meglátogatta a napokban a város területén levő összes iskolákat, hol a gyermekek szemeit vizsgálta meg. Baj nincs sehol.

— **Zártkörü mulatság.** A kőszegi kereskedelmi kör f. hó 12-én az az a jövő vasárnapon saját helyiségében egy humoros előadással egybekötött zártkörü tánczmulatságot rendez. Az egyletnek néhány tagja igyekszik az estét humoros előadás által élvezetessé tenni, a mi már a darab helyes megválasztásánál fogva is sikerültnek igérkezik. A mulatságon csak meghivottak vehetnek részt.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Schranz J. helybeli ács pénteken a reggeli órákban a Gyöngyös-utcza 347. számu házban tetőjavitással volt elfoglalva, miközben a rosszul alkalmazott tetőlétrával együtt hanyatt homlok esett le Szirch Ignácz helybeli lakatosmester udvarára. Daczára az alacsony háznak, esése oly szerencsétlen volt, hogy sokáig feküdt aléltan és látszólag sulyosabb sérülést szenvedett. Estére azonban már utczán járt, szivélyesen köszöntve ismerőseit.

† **Halálozás.** Hoffmann Lajos, volt kőszegi tekintélyes polgár és néhány év óta szombathelyi lakos, kedden jobb létre szenderült. Temetése szerdán d. u. 4 órakor volt Szombathelyen az ottani közönség nagy részvéte mellett. Béke poraira!

— **Primiczia.** Lékán ma G r a f Márton, győregyházmegyei uj áldozópap, fia egy ottani molnárnak, első szent miséjét mondja. Az uj misés manu duktora Bertalanffy Gyula esperes plébános.

— **Tüz.** Mult vasárnap este 8 óra tájban Lékán Moser József pajtája kigyuladt s a tüz a szomszéd épületre is átcsapott. Javában folyt az oltás, midőn a község más részén Pap Márton pajtája gyuladt ki és elégett négy szomszédház, valamint Deák Vendel fakeszlete. A tüz okául gyújtogatást emlegetnek, amiért a kőszegi csendőrőrs a nyomozást meginditván a már többször fenyegetődző Bauer János takácsot letartóztatta. A kár körülbelül 10,000 frt.

— **Hathatós segélynyujtás.** A fenti tüzesetre vonatkozólag kapjuk a hirt, hogy a romboló elem nagyobb mérvü terjedésének meggátlása csak a szomszéd községekből érkezett tüzoltói segélynyujtásnak köszönhető. A langecki, bónyai tüzoltók szereikkel gyorsan ott termettek és mindent elkövettek a tüz megfékezésére, ami már-már sikerült is, mikor ujabb vészkiáltással ismét tüzet jeleztek. Ekkor azután táviratilag kértek segélyt Kőszegről, nonnan egy szivófecskendőt a megfelelő személyzettel csakhamar utnak inditottak a fenyegetett Léka segélyére. Az összevont tüzoltó-csapatok már most czélszerü operacziójukkal csakhamar urai lettek a helyzetnek, csakhogy ezeknek sikeresen kezére járt a szomszéd falvak lakossága és egy pár lékai elökelő ember. Ifju Eszterházy Miklós herczeg az elsők egyike volt, aki szorongatott embertársain segiteni iparkodott, és azt oly hévvel, hogy környezete figyelmeztette őt a veszélyre, amelynek magát kiteszi. — Én segiteni akarok ahol és a mennyit lehet — mondá és folytatta önfeláldozó munkáját. De többet is tett az Eszterházyak nemes sarjadéka; vigasztalta a szerencsétleneket és közbenjárását helyezte kilátásba arra nézve, hogy az uradalomtól a szükséges épitőfát ingyen kapják a leégettek. Kitüntek még a segélynyujtásban H u s z t i Ödön herczegi titkár, E r n s t Imre segédlelkész és t ö b b e n a h e r c z e g i s z o l g a s z e m é l y z e t k ö z ö l.

— **Duhajkodás.** Rohonczon f. hó 1-én Máté József és Balazskovics József cselédek, valószinüleg részeg fővel tüzet kiabálva, a lakosok nyugalmát zavarták. Kolárits József molnármester az utczára ment és nevezetteket megdorgálta, mire ezek több társukkal Kolaricsot megrohanták s Máté József a kezében levő vascsákánynyal fejbe is ütötte. Kolarics elszédült, de annyi erőt még szedett össze, hogy a saját udvarából egy fadurungot hozzon, s azzal Hosek Sándort fejbe kólintsa. Az erre

---

rajongó ez a muscicapa parva, melynek csak párzása idejében ömlik szét szép vörös szin a torkán, mint nagy szerelmének külső jele, s mint egy gigerli nyakravaló.

Boldog emberek, a kik a magányosnak tetsző pusztaságok dúsgazdag életét kisérhetik folytonos figyelemmel. Mennyi soha nem hallott, nem látott s hihetetlennek tetsző rejtélyére, bűbájosságára jönnek igy rá a termé szetnek! . . . Mikor például a téli tájkép oszlása után majdnem egy pillanat alatt, mesés gyorsasággal, egy éjszakán át itt van nálunk a kora tavaszi fauna. Alig siklik le a tóról meg a folyóról a jég, másnap már tele a sikviz uj alakokkal, enyhébb levegőt kedvelő madarakkal, melyeknek a jeges világban nyomuk sem volt sehol. A déli szél, mely elsőpri, megrepeszti, pozdorjává omlasztja a jeget: belefütyöli egyszersmind utközben az ő fülökbe is a nagy induló csábos áriáját, a melynek nem tud ellentállani madár sziv soha. A déli szél még el sem végezte jóformán köteles munkáját; ők, a vándorok, a még messzebb, észak felé igyekvő rajok, már nyomon követik. Rögtön látni a buvár fajokat a sik vizen, a mint le-lekapnak a mélyre s felbukkanak ismét, hogy csak a fejök van kint a jéghideg hullámok közül.

Ezek tisztán az éj vándorai, félénk vadóczai a tavaknak, a mint ott himbálja s viszi őket lefelé a folyó áramlása, különös gumóalaku vizinövénynek látszik a fejök, ez az egyetlen testrészök, melyet nem borit el a hullám.

Itt van a Chernel gyüjteményében egy mergus serrator, egy *hosszucsőrü buvár*, melynek eredeti hazája Északamerika. Az Isten tudja, hogy vetődött ide távol hazájából, de itt kapta május 4-én a fiatal tudós, a kinek ezenkivül, még néhány vendégségben itt járt halászka fajt is sikerült megmarasztania.

Láttam a *törpe sirályt*, (larus minutus), melynek őshazája Kis-Ázsia, általában Törökország, meg kivált a Kaspi tó vidéke. Az egész madárka olyan nagy lehet, mint egy sárgarigó, a feje fekete, a teste fehér, kivéve a kakasnak a mellét, mely szép rózsaszinü. Rokonsága a *fehér szárnyu halászka* (hydrohelidon leicoptera), mely azonban már Délmagyarországon eléggé otthonos. Ez a szép madár egészen olyan terkazatu, mint a szarka, azaz fekete és fehér. Sikerült Chernelnek egy pár fehérbajszu halászkát (hydrohelidon hybrida) is lőnie, melyek leginkább Görögországban vannak odahaza.

Mindezek csak olyan ideig óráig való tartózkodásra mutatkoznak Dinnyés körül, a hol a mi közönséges halászkáink és cserjeink közé elvegyülve, fel sem tünnek az avatatlan szemek előtt. Egy pár napig vigan lengnek a szellős levegőben, meg-megszólal kerczegő hangjok, suhannak ide, eltünnek amarra, mint megannyi óriási tavaszi pillangó; libegésök nem is madáré, hanem szellemé, hangja nincs az ő szárnyuk csapásának, a nap megcsillog hófehérségükön, visszaveri képmásukat a csendes tó tükre, amelybe lenéznek önmagukra, mig a játszó hal le nem csalja őket a magasból. Akkor egyszerre: huss! összeér felül két szárnyuk vége, könnyü testük lehullik a vizre, egy pillanatnyi vergődés rajta, egy gyors vágás a dárdaszerü csőrrel, a piros vagy szürkéskék lábak, mintha neki támaszkodnának a süppedő viznek s hopp! ismét fent libeg a halászka a levegőtengerben, vigan nyelve be a zsákmányul esett kis halat.

Az ős vizek világának lakói s nálunk ritka vendégek ezek; láttukra megdöbben a természetbuvár szive.

keletkezett dulakodásra és lármára többen kifutottak az utczára és megakadályozták a további rendzavarást.

— **Budapesti idő.** A déli vasutnak Szombathelytől az ország határáig, azaz Lajta-Szent-Miklósig vezető vonalán épugy mint a többi magyar- és horvátországi vonalain a vonatok f. é. október 1-től a budapesti idő szerint közlekednek, minélfogva az eddigi menetrendben csekély eltérés állott be.

— **Névjegyzék összeállitása.** A vármegye igazoló választmánya a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1891. évi névjegyzékének összeállitása végett folyó évi október hó 14-én délelőtt $^1/_2$10 órától 12-ig és délután 3—5-ig tartja ülését; tekintve, hogy az 1886. évi XXI. t.-cz. 26. és 27. §-ai értelmében azok, kik adójuknak kétszeres számitását az idézett törvény alapján igénybe akarják venni, ebbeli jogosultságuk igazolása végett az igazoló választmány előtt minden évben jelentkezni és jogosultságukat igazolni tartoznak, a köztörvényhatóság felhivja a jogosultakat, hogy a fenti határnapig esetleges jogosultságukat igazolják, annál is inkább, mert különben az adóösszeg kétszeres számitásának kedvezményében nem részesülhetnek.

Vegyes hirek.

— **A zalaegerszeg-csáktornyai** vonal közelebb megnyilik. Az állomások a következők: Boba és Jánosházán túl Nemes-Keresztur, Rigács, Ukk (oldal: Sümeg), Ötvös, Türje, Zalabér, Szepetk, Ollár, Kisfalud, Szent-Iván (oldal: Szent Iván, Zala-Egerszeg), Zala-Egerszeg, Bakk, Tófej, Gutorföld, Csömödér, Rédics, A.-Lendva, Mura-Szerdahely, Kristóf-falu, Csáktornya. A vonat Bobárol indul reggel 6. és délután 2 óra 46 perczkor, tehát Szombathelylyel meglesz a direkt összeköttetés. Zala-Egerszegre ér a vonat d. e. 9 óra 28 perczkor, délután pedig 6 óra 16 perczkor. Ez kitesz majdnem 4 órát, mig kocsin $3^1/_2$ vagy 4 óra alatt szinten elérhető. Csáktornyára indul a vonat Zala-Egerszegről reggel 6 óra 58 perczkor és este 6 óra 14 perczkor. Tehát a szombathelyi utas, ha e vonalon Zala-Egerszegen túl akar utazni, vagy vesztegelni kényszerül Zala-Egerszegen délelőtt 9-től este 6-ig, vagy a déli 1 órai vonatot kell használnia, melylyel este 9 óra 08 perczkor Alsó-Lendvára, 10 óra 05 perczkor pedig Csáktornyára érhet. Az alsó lendvai vonal azért bir némi fontossággal reánk, mert közel lévén Muraszombathoz, idővel egy szárnyvonal fog ide épittetni; azonban ennek csak akkor lesz értelme, ha a körmend-rédicsi vonal is kiépül, mert az ukk-csáktornyai vonal nagyon üdvös lehet Zalamegyére, de a fentebbiek szerint ránk ugyszólván hasznavehetetlen.

— **A föld összes ujságai.** A föld kerekségén megjelenő hirlapok száma összesen 41 ezer. Ebből esik kerek 24 ezer Európára és pedig 5500 Németországra 3500 Osztrák-Magyarhonra. 4 ezer Angliára, 4100 Franczia-országra. 1400 Olaszországra. 850 Spanyolországra, 800 Oroszországra, 450 Svájczra, 300 Hollandia és ugyanannyi Belgiumra, a többi pebig Sved Norvegia és Dánország a Balkán felsziget és Portugália között oszlik meg. Az Amerikai egyesült államának van 12500 hirlapja. Kanada és Ausztráliának egyenkint 700. — A 300 hirlapból, mely Ázsiában lát napvilágot Japánra két harmad esik. Afrikában csak 200 ujság jelenik meg, a Sandwich szigeteken 3. — Nyelvre nézve az első hely az angol lapokat illeti meg. Ezen nyelven nyomatik 17000 ujság, német nyelven 7800, francza 6800, spanyol 1200, olasz 1300 és magyar 600.

— **A világ** legnagyobb óráját most állitják fel a philadelfiai városház kupolájára, a czimtábla átmérője 10 m. az óramutatók hossza 4, illetve $2^1/_2$ m. A harang 25000 kilót nyom. Az órát reggelenkint gőzgép huzza fel, mely az épület pincezjében van felállitva.

— **Zonarendszer,** az áruszállitásnál. Hir szerint október elsejére tervezi Baross kereskedelmi miniszter a zónarendszer behozatalát áruszállitásoknál, valamint a személyszállitásnál tapasztalt hiányok orvoslását is. A teherszállitás nagy változáson fog keresztülmenni. Eddig a magyar vasutak tarifái voltak a legdrágábbak, most talán azok lesznek, a külföldiekkel szemben a legolcsóbbak. Az áruosztályozás is di fog maradni s mindennemü áru egyformán csak suly szerint fog méretni. Azért mégis három osztály, t. i. egész kocsirakományok, fél kocsirakományok, és darabáruk. Ezenkivül mérvadó lesz a távolság ép ugy mint a személyszállitásnál; a teherszállitásnál is lesz szomszédos, és távolsági forgalom. A reform nagy jelentőségü; igen sok idáig piaczképtelen áru piaczra fog hozatni. Kő, fa, burgonya, és más nyers termény ez által távol vidékekről is versenyképessé fog válni. Csak aztán legyen elegendő eszkösz, nem ugy, mint a személyszállitásnál ahol az embereket ma még teherszállitmánynak nézik és zsufoláig megtömik a kocsikat, ugy, hogy sok utas csak állva, sok meg pláne nem utazhat: le kell maradnia a vonatról tultömöttség miatt.

— **Érdekes tételek.** Az 1891. évi költségvetés rengetek tételeiből a következő érdekesebb természetüek emelendők ki: 1 A belügyminisztériumban 3 uj titkári, 3 fogalmazói és 5 fogalmazó segédi állás rendszeresittetik. A pénzügyminisztériumban 17 uj fogalmazó gyakornoki állás rendszeresittetik. 2. A mult évben a boradóbevételek a fővárosban csökkentek, hasonlóképpen a söradó-bevételek az egész országban. 3. A közönséges pipadohány fogyasztása szokatlanul emelkedett. 4. Komárom mellett a Dunán át uj vashid épül. 5. A budapest-belvárosi záloghivatal számára uj ház épül. 6 A kereskedelmi miniszter az államvasutak nyugdijintézetétől 3,200.000 frt kölcsönt óhajt fölvenni az államvasutak mentén szükséges irodai épületek, hivataloknak és munkás lakóházak épitésére.

— **A bor története.** Perzsiában ősrégi legenda beszél a bor eredeteről. A szőlő nedvét eleinte szépitő szerül használták, mely puhán tartotta az arcot és a kezet. Dzsemil király jött rá, hogyan lesz a szőlő nedvéből bor. A király 1200 évvel előbb született a bibliai bölcs Salamonnál, a bor tehát a legenda szerint is az ősidőkből való. Ez a király és hölgyei a téli szakban nélkülözték a szőlőből való szépitőt, mert szőlő csak nyáron volt. Dzsemil tehát megparancsolta, hogy még annak idejében gyüjtsenek össze szőlőlevet s tegyék el. Mikor aztán a király egy edényt felnyitott, meglepte a té szokatlan illata, megtisztult szine. A változást észrevevén, nem mert vele mosakodni, hanem szolgájára bizta, hogy i lelje meg az, hátha mérges. A szolga savanyunak találta és kérte királyát, hogy ne nyuljon hozzá. Bizonyosan méreggé változott. Az edényt ismét lezárták és felre tették. Hónapok mulva a király egyik kedvelt nője főfájásban szenvedett s annyira elkeseredett, hogy véget akart vetni életének. Eszébe jutott a méreg, elővette s ivott belőle. Néhány perc mulva egészen neki vidult, főfájása is megszünt. Még többet ivott; ekkor elaludt mélyen s mikor fölébredt, egészségesnek érezte magát. Elmondta a királynak, hogy mitől gyógyult meg, Dzsemil szintén ivott a szőlőnedvből, izlett neki s ő is jó kedvet kapott. Mindjárt megparancsolta, hogy minél több szőlőnedvet tegyenek el neki télire.

— **Az aradi vértanuk emlékszobra.** Nagy ünnepélye lesz holnap Arad városának. A tizenhárom vértanu emlékszobrát leplezi le nagy ünnepségek között. A szobormű *Huszár Adolf* elhunyt jeles ünknek és *Zala Györgynek* az alkotása. Főalakja a koszorut tartó Hungária; mellékcsoportja: a kezében égő fáklyát tartó felvilágosodás géniusza által támogatott s láncait tépő Szabadság, — a küzdelem leghatalmasabb eszköze, a nemzeti Áldozatkészség, — a szabadságbőseinket jellemző férfiui Elszántság és végül a hazája által megsiratott, de zászlóját a halálban is hiven őrző Haldokló hős alakja képezi. A szobron látható még a tizenhárom vértanu arczkép-érme, az ország és Arad sz. kir. város czimere. Az egész mű ágyuércből öntetett s talapzatát szürke gránitból faragták. Magassága a földszintől a főszobor-alak sisakja hegyéig 37 láb. Az érczbeöntést a Budapestre e szobor kedvéért települt *Turbain* hiros érczmüöntő czég eszközölte. Az emlékmü 1884-től készült és 117.000 forintba került. A szoborba arany betükkel a következők vésettek be: „1849. okt. 6. A magyar nemzet tizenhárom vértanujának emelte a honfikegyelet. 1890." Hirdesse örökre a tizenhárom vértanu dicsőségét s éleszsze a nemzet fiaiban a valódi hazaszeretet lángját.

— **Dunántuli kultur-egyesület.** A dunántuli képviselők a dunántuli közmüvelődési egyesület kérdésében a napokban Budapesten ülést tartottak, melyen a visszalépő Bezerédj Viktor helyére Széll Kálmánt választották meg elnökké, ki a választást elfogadta. A dunántuli közmüvelődési egyesület alakuló közgyülése ez évi november 20-ára tüzetett ki, melyre a dunántuli megyék és városok külön is meghivatnak, illetőleg felkéretnek, hogy küldöttség által képviseltessék magukat. A közgyülést előkészitő, illetőleg az alapszabályokat szerkesztő bizottság elnöke Szell Kálmánt, alelnökké Beksics Gusztávot választották meg. Tagjai: Fenyvessy Ferenc, Pulszky Károly, Nagy István, Hock János, Madarász József és Meszlényi Lajos.

— **Az állatok étvágya.** Csak kevés embernek van fogalma, hogy az állatkertekben, állatseregletekben mennyi eledelt fogyasztanak el napjában az állatok. A ragadozók különösen költségesek, mert husról kell számukra gondoskodni. Egy oroszlán vagy tigris 6 kiló hust fal föl napjában, de szivesen elfogyasztana többet is. A fóka egyike a legfalánkabb állatoknak, napjában 5 kiló halat emészt fel. A majmok, össze-vissza esznek gyümölcsöt, répát, főtt burgonyát és szeretik az édességet. A gólya jó csomó megvágott halat és lóhust kap rendesen. A papagályok a legfinyásabbak, s édes gyümölcs vagy nyalánkság az eledelök. Az elefánt elpusztit egy mázsa szénát, 10—15 fej káposztát, 20 font kenyeret, egy nagy veder vizet, s fölszedeget ormányával mindent. A vizi lónak legkevesebb egy mázsa széna, hosszu friss fű. A ragadozó madarak versenyt falnak a rókával. Az énekes madarak tartását a magvakból álló eleség drágitja.

— **Reggel hosszabb a test.** Erre figyelmeztet egy német orvos, ki reggel és este már többször tett méréseket magán és másokon, s ugy találta, hogy az emberi test magasságában reggel és este közt 4—6 centiméter különbség van. Reggel ugyanis az izmok rugékonyak, a csuklók köze ruganyos, mig estére már kifáradt.

— **A szeptember 3-án megnyilt bőrkiállitáson** a kereskedelmi muzeumban igen gazdagon van bemutatva a bőripar. Legszebb csoport itt a Klapka János szijgyártó (Budapest, külső stáczió-utcza 10.) szekrényében látható, mindennemü lószerszám, lovagló és istálló felszerelés, s általában minden eszköz, melyeknek ára a legjutányosabb. Klapka János számos kiállitáson nyert már kitüntetést, az 1888. évi pécsi kiállitáson jury-elnök volt, osztr. császári és magy. királyi szabadalom tulajdonosa, s az egész országban el van ismerve jeles készitményeiért mint legmegbizhatóbb iparos.

Az aradi kiállitásról.

Az aradi kiállitás fényes sikere sokban az abban résztvevőknek köszönhető, méltó tehát, hogy általánosan ismertekké legyenek a hazai nagy közönség előtt, s e czélból közöljük leirását kiállitott tárgyaiknak.

Stowasser A. hangszergyáros Budapestről (II. ker. láncz-hid-utcza 5.) az iparcsarnokban egy diszes és nagy szekrényben mutat be fúvó, réz, vonós és verő hangszereket, valamint egy gyönyörü müvü czimbalmot, melyek tanusitják, hogy Stowasser a hanszergyártás terén mily sokoltalu és szép eredményeket ért el, a mi különben azon körülményből kitünik, hogy Stowasser a magyar királyi honvédség s a császár és királyi állandó, hadsereg hangszer-szállitója. Meg vagyunk győződve, hogy Stowasser sok legmagasabb kitüntetése mellé, az aradi kiállitás első diját az állami érmet fogja sorozhatni.

Az iparcsarnok egyik kiemelkedő csoportja **Kallap János** mézeskalács és viaszkgyertya-készitő kiállitása. Viaszkgyertyái a legszebbek e nemben, s Kallap János uralja e czikkel Délmagyarországot. Nagy mézraktárát ujabban mehsör készitésre használja fel, s meg vagyunk győződve, hogy e nagyfontosságu egészségi czikk oly elismerést és elterjedést fog nyerni, mint Kallap János egyéb készitményei, melyek általánosan mint legjobbak e szakmában méltányoltatnak a nagy közönség által.

A gazdasági csarnokban általános figyelmet keltenek a jó hirben álló **Redlich, Ohrenstein és Spitzer** czég által kiállitott malomkövek ugy nagyságuknál, mint szép kivitelüknél és kitünő minőségüknél fogva. A nevezett czég, mely a hazai iparban a czementgyártási ágban elsőrangu állást foglal el, nem rég Ujvidéken nagyszabásu malomkőgyárat állitott fel, melyben szerbiai édesvizi quarcz bányákból származó nyers kövekből ugy a gabona mint más nyers termékek őrlésére rendelt malomkövek állitatnak elő és ezen malomkövek már is a legjobb eredménynyel alkalmazást találnak a hazai malmoknál, melyek a leghizelgőbb elismeréssel nyilatkoztak a kövek minősége felett. A bécsi gazdasági kiállitás pedig ezen köveket a legnagyobb kitüntetésben részesitette, a menynyiben és pedig egyedül csak ezeknek a nagy diszokmányt itélte oda, mig a számos egyéb kiállitott malomköveknek, azok között a hires franczia Lafeoté kőnek csak alsóbb foku kitüntetéseket adományozott. Nem kételkedünk, hogy az aradi kiállitáson is az érdemelt alsóbbfoku dijat fogják elnyerni, és hogy a szakközönség, melynek figyelmébe ezenel a szerbiai édes-vizi quarcz malomköveket a legjobban ajánljuk, ezentul szükségletet ezen kövekben fedezni és magát az idegen származásuaktól emancziválni fogja.

Gallauner Károly szerkovács és mérleggyáros, Budapest, II., főutcza 18. sz. a gépcsarnokban mutatja be dizetes-mérlegeit, melyek uj találmányu rendszerüek: előnyük abban rejlik, hogy élük nem romlik meg, bármily sulyu teher is dobatik rá, ha hidja lezárva van. Bemutat továbbá ólomzárfogókat, mulyek az államvasutak számára készülnek; ezek kiválósága abból áll, hogy az ólomzárat nem lehet meghamisitani, sem kinyitni, mint az a többieknél történik. Filloxera-fecskendőket is készit, melyet egy csavar által lehet szabályozni s feltüntetni, hány gramm szénkének fecskendeztetett be, főelőnye pedig, hogy a földbeszurás után a fecskendés a kihuzás által idéztetik elő, a nélkül hogy ráütni kellene.

Irodalom.

— **A legkellemesebb szórakoztató** egy jó lap s ezt csekély 6 frtért megszerezheti minden család, ha megrendeli a „Képes Családi Lapok" czimü szépirodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznosan mulattató, értelem, érzelem és izlés nemesitő olvasmányokat nyujt olvasóinak, hanem „Nő a házban" czimü mellékletével hü tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörü csak kiváló müvészektől eredő képeivel a szép érzéket is fejleszti. Hogy magasztos czéljának a „Képes Családi Lapok" mennyire megfelel: azt legjobban bizonyitja ama közkedveltség, a melyben részesül, s előfizetőinek évről-évre szaporodó száma. A „Képes Családi Lapok" előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy korona-u cza 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerübben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

A 40. szám tartalma. Más világ. (Regény. Folytatás.) Nagyvárady Mirától. — Az aradi vértanuk emlékszobrának leleplezésére. (Költemény.) Ácz Ferenczől. — A nő életkora. Elemértől. — Szerelem és boszu. (Elbeszélés.) Paál Gyulától — Föl-fölmerül . . . (Költemény.) Petri Mórtól. — Mari. (Elbeszélés. Folytatás.) Bignio Erzsikétől. — A Vaskapuig. (Uti rajz.) Cs. Palotai Ákostól. — Három arczkép. (Elbeszélés.) Irta: Turgenjev I. Forditotta: Balassa István. — Mindenféle. A hét tükre. T. M.-tól. Képeinkhez. Irodalom és müvészet. Gyászrovat. Hymen Humor.

Képeink. Nehéz próba. — Az aradi vértanuk emlékszobra. — Az ébredő szabadság. (Részlet az aradi vértanuk emlékszobráról.) — A nővérek.

Regény-melléklet: Egy család démona. (Eredeti regény.) Irta Mericzay-Karossa Irma. (17—32. oldalig.)

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Nyilt-tér.

Szines selyemszövetet 60 krtól 7 frt. 65 krig méterenként — sima és mintázott (mintegy 2500 különféle szinben és kiállitásban) — szét küld darab- és végszámra vám- és portomentesen Henneberg G. gyári raktára Zürichben. Levelekre 10 kr. porto.

BIZTOS KERESET

egy minden körben könnyen elhelyezhető czikk forgalomba hozatala által. Hivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak jelentékeny mellék keresetet kinál. — Ajánlatok „C. M." jegy alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájához, **Budapest**, váczi-utcza 9. sz. czimzendők.

Scharpf Jenő

fogászati műterme

Köszegen, belváros 25. sz. a. a vár mellett.

A t. cz. közönséggel van szerencsém tudatni, hogy

1—20- minden egyes hónapban Kőszegen.
21—25- Sárvárott *a Koronában*
26—30-ig Kis-Czellben *a Sasban*

tartózkodom és ajánlkozom **egyes fogak**, ugy mint **egész fogsorok** elkeszitésére és kezelésére, bárminemü fogbetegségeknek.

Törött fogsorok javitása a leggyorsabban eszközöltetnek.

Mély tisztelettel

Scharpf Jenő,
fogművész.

398/1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött birói végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 3008. számu végzése által elrendelt és 380 frtra becsült néhai **Salamon Zsigmond** volt kőszegi ügyvéd hagyatékához tartozó 2 drb. köszeg-szombathelyi vasuti részvény, arany és ezüst ékszerekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek **Köszegen a kir. járásbiróság** helyiségében leendő eszközlésére

1890-ik év október hó 16-ik napjának délelött 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint leaz kifizetendő.

Kelt Köszegen, 1890-dik évi oktober hó 1-ső napján.

Rusa Gyula
kir. birósági végrehajtó.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközöl bármely államban, további elvállalja azok **fenntartását, védelmét** és **értékesitését.**

Réthy János

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.

TICHO FÜLÖP

Brünn, Krautmarkt, 21,

szétküld postautánvétellel csak **valódi**

brünni posztó-szöveteket.

Egy maradek posztó, 3.10 m. ruhakelme jó minőségben 5.— frt
Egy maradek posztó, 3.10 m. legfinomabb minőségben 10.75 „
Egy maradek fekete posztó, 3.10. m. salon-ruhára . 9.— „
Egy maradek telikabát-szovet, jó minőségben . . . 5.40 „
Egy maradek telikabát-szovet, 2 m. loden vadász-kabátra 4.— „

Hölgy-czikkek.

Egy teljes fekete terno- vagy Kammgarn-ruha, 10 m. 5·—, 5·50 frt
Egy teljes őszi- vagy téli-ruha, 10 m. 3·—, 5·—, 8·—, 12·— „
Egy teli vállravető, 10/4 nagy, Himalája, tiszta gyapju 4· „
Egy teli vállravető, 8/4 nagy . . . . . 2·— „
Egy jute-függony, teljes, török dessinben . . . . 2·50 „
Egy jute-garnitura, 2 agy-, és 1 asztalteritő . . . 3.50 „
Egy Tunis-függony, aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, mindenféle szinben . . 4·50 „
Egy maradek Manilla-futó-szonyeg, 10—11 méter hosszu . . . . . á 3·40, 4·40 „
Egy drb. házi-lenvaszon, 4/4 széles . . . . . 4·50 „
Egy drb. házi-lenvaszon, 4/4 széles Ia minőségben . 5·50 „
Egy drb. rumburgi szek-lenvászon, 5/4 széles . . . 6·50 „
Egy drb. Stofánia-vászon, 5/4 széles, teljes pótlék a lenfonálnak . . . . . 9·— „
Egy drb chiffon, igen jó minőségben á 4·50, 5·50, 6·50 9·— „
Egy drb atlasgradl. ágybehuzókra, Ia. 8·50 frt, IIa 5·50 „
Egy drb canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . . . 6·— „
Egy drb. lenszovet, varrás nélkül, darabja 2 m. hosszu 1·10 „
Egy drb. rumburgi Oxford, Ia 6·50 frt, IIa . . 4·50 „
Hölgy-ingek Chiffonból, vagy erős lenvászonból, csipkével 6 darab . . . . . 3·75 „
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . . . . . 6·— „
Egy fiaker-teritő, 2·—, egész . . . . . 2·50 „
Egy tricot-Taille, minden szinben . . . . . 1·30 „

Minták az egész czikkekről és kepes arjegyzekek ingyen és bermentesen küldetnek.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a főtisztelendő és kegyes

„Benedek-rendü" szerzetesektől

Soulac-i apitság Girondában.
Prior: Dom Magueloune
3 arany erem:
Bécsben 1860 - London 1862
A legmagasabb kitüntetések.
Feltalálva 1873-ban Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek rendi"-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződést és meggyógyitja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmöket ezen régi és hasznos készitmény felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **Bordeaux** 106 és 108.

Főügynök: SEGUIN Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

Brandt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsai

10 év óta tanárck, gyakorló orvosok s a közönség által mint olcsó, kellemes, biztos, az házi- és gyógyszer alkalmazva s ajánlva. Kipróbálták:

Dr. prof. v. Frerichs, Berlin (†).
„ „ v. Scanzoni, Würzburg.
„ „ Witt C., Kopenhaga.
„ „ Zdekauer, Sz. Petervár.
„ „ Soederstädt, Kasan.
„ „ Lambl, Varsó.
„ „ Forster, Birmingham.

az altest szer-veinek bajaiban, máj- és aranyeres betegségekben, rendetlen szekelésnél, mérges szekrekedésben és szeszüléses, mellszorulás, nehéz légzés, étványhiány stb. Brandt enyhe hatásuk miatt, a nők legszivesebben használják a szülés alatt, a mint szülés után is. **Kellő óvakodás végett a vevő közönséget** figyelmeztetjük, hogy a forgalomban, csalódásig hasonló csomagolásu svájczi labdacsok is vannak. A vételkor, a dobozt körülő használati utasitást lebontva, mindig meg kell nézni, hogy a dobozt czimlapja a föntebbi lenyomatot: egy fehér kereszttel vörös mezőben a Brandt Rich. nevalatrat tüntetik-e ki? Meg arra is különösen figyelmeztetünk mindenkit, hogy Brandt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsai, melyek a gyógyszertárakban kaphatók, csak 70 kr-os dobozokban (kisebbek nincsenek) árusittatnak el.

Pénzbetétek kamatozása!

Alulirott bankház elfogad **PÉNZBETÉTEKET** melyek utan **5% kamatot** fizet.

A betétek előleges felmondás nelkül barmikor visszafizettetnek.

Keresek tisztességes — bármily rangu vagy rendü egyéneket — kis-sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozni óhajtanak.

Legmagasabb jutalék és **FIX FIZETÉS** biztosittatik.

Vidéki takarékpénztári részvényeket, Bankreszvényeket, állampapirokat, sorsjegyeket, reszvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legjutányosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papirokra méracket kaunt mellett legmagasabb pénzelőleg is nyerhető.

Regaleváltság kötveny birtokosait ezennel tisztelettel értesitem, hogy
1. A regaleváltság kötvényeit,
2. Az ezekre szolo utalványokat,
3. A meg nem utalványozott, de a magas miniszterium altal helybenhagyott igenségeket a legjobb ár mellett megveszem, vagy azokra mérsékelt kamatot mellett a legmagasabb előleget adom.

LŐRY J., bankháza,
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.
Alapittatott 1876-ban.

A legnépszerübb és legelterjedtebb magyar napilap — **X. évfolyam.** — A legnépszerübb és legelterjedtebb magyar napilap

Budapesti Hirlap

Szerkesztők és laptulajdonosok: **Csukássi József** és **Rákosi Jenő.**

A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai müvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap elejétől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: *magyarsága!* Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságirás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el; legnépszerübb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A **„Budapesti Hirlap" politikai czikkeinek** iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hirei** szeleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bir a lap. **„Budapesti Hirlap" távirati tudósitásai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hirszolgálatával.** A **„Budapesti Hirlap" Tárcarovata** a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordit rá, hogy megmaradjon előkelő szinvonalán. **A napirovatokat** kitünő zsurnalisztáik szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitokra van bizva. **Rendörségi és törvényszéki rovatai** külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat **minden család asztalán. A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regényesarnokban** csak kiváló irók legujabb müveit közli.

Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt: A „Budapesti Hirlap" kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.